

**1. Typ projektu 1. Edukacja przedszkolna:**

- 1) Kto powinien sporządzić diagnozę w przypadku przedszkola, które jeszcze nie funkcjonuje - termin otwarcia przedszkola to wrzesień 2026 r.?**

Co do zasady, diagnoza powinna zostać sporządzona przez organ prowadzący. Niemniej jednak, ION ma wątpliwość co do zasadności obejmowania wsparciem projektowym placówki, która jeszcze nie powstała. Diagnoza jest elementem obowiązkowym, a w przypadku placówki, która jeszcze nie istnieje niemożliwe będzie jej przeprowadzenie. Na podstawie przedstawionych informacji ION wnioskuje, że w placówce nie są jeszcze zatrudnieni nauczyciele, zatem nie będzie możliwości zdiagnozowania ich potrzeb w zakresie podniesienia kompetencji/kwalifikacji, nie ma dzieci, dla których mogą zostać zrealizowane zajęcia dodatkowe, a zgodnie z zapisami Regulaminu naboru wniosków o wsparcie wszelkie zakupy sprzętu lub działania dotyczące infrastruktury będą możliwe tylko, jeżeli są niezbędne do realizacji celu projektu, tj. adaptacja pomieszczeń, wyposażenie i/lub doposażenie OWP może być realizowane jedynie jako wsparcie uzupełniające do działań skierowanych do uczestników projektu i musi wynikać bezpośrednio ze zdiagnozowanych potrzeb.

Obejmowanie wsparciem placówki, która jeszcze nie funkcjonuje niesie ze sobą także ryzyko niezrealizowania projektu np. w przypadku jeśli placówka jednak nie zostanie otwarta lub rekrutacja nie przebiegnie zgodnie z oczekiwaniami. Dodatkowo, trudno planować wsparcie nie wiedząc jakie potrzeby i oczekiwania będą mieć nauczyciele oraz dzieci i ich rodzice/opiekunowie prawni, którzy stanowią grupę docelową projektu.

- 2) Czy można sfinansować zajęcia dodatkowe np. kreatywne, przyrodnicze, sportowe, j. angielski ponad to co jest w ramach bezpłatnego czasu wychowania i opieki?**

Tak, istnieje możliwość finansowania działań, które spowodują zwiększenie częstotliwości zajęć lub liczby ich godzin. Niedopuszczalne jest jednak zastępowanie finansowania krajowego środkami unijnymi, zatem w ramach projektu nie można realizować zajęć, które są aktualnie finansowane z subwencji oświatowej. Dodatkowo, co do zasady, w przypadku zaplanowania zajęć dodatkowych w publicznych OWP ich realizacja musi odbywać się poza czasem bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki, w minimalnym wymiarze określonym w art. 13 ust. 1 pkt 2 i art. 13 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe i przepisach ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych. Dodatkowo, należy zapoznać się z *Wyjaśnieniami na temat zatrudniania nauczycieli i nauczycielek w projektach edukacyjnych finansowanych z EFS+*, które stanowią materiał pomocniczy dla naboru.

- 3) Czy w ramach projektu można sfinansować organizację dnia przedszkolaka albo turnieju sportowego dla wszystkich przedszkoli w gminie (koszty transportu dzieci, nagród, materiałów do organizacji wydarzenia, koszty poczęstunku)?**

Zgodnie z zapisami Regulaminu naboru wniosków o wsparcie przedmiotem naboru są projekty obejmujące poprawę dostępu do dobrej jakości edukacji przedszkolnej poprzez m.in.:

- a) dostosowanie istniejących miejsc wychowania przedszkolnego do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami;

- b) oferowanie zajęć dodatkowych, zajęć kompensacyjnych i wyrównujących szanse dzieci;
- c) rozwijanie kompetencji kadr;
- d) zwiększenie dostępu do specjalistów w zakresie wczesnej diagnozy (w tym psychologicznej, pedagogicznej, logopedycznej, zaburzeń SI).

Jeśli wnioskodawca udowodni, że dzień przedszkolaka lub turniej sportowy wpisują się w, któreś z ww. działań to możliwe będzie ich sfinansowanie np. w projekcie oferowane będą dodatkowe zajęcia sportowe, a na ich zakończenie zostanie zrealizowany turniej sportowy, podczas którego dzieci wypróbują swoje umiejętności.

ION podkreśla jednak, że w ramach projektu sfinansowane mogą być jedynie koszty związane z udziałem w turnieju dzieci objętych projektem, jeśli zatem w gminie funkcjonują np. 4 przedszkola, a tylko 1 jest objęte projektem, to wnioskodawca w projekcie może zaplanować jedynie koszty odnoszące się do udziału w turnieju dzieci z tego jednego przedszkola, do którego kierowane jest wsparcie projektowe.

Dodatkowo, ION zaznacza, że kwalifikowalność kosztów stanowi element oceny, który prowadzony będzie w oparciu o całościowe zapisy wniosku.

**4) Czy w ramach projektu można sfinansować wyjazd edukacyjny np. do zoo (koszt transportu, wejściówek)?**

Tak.

**2. Typ projektu 4. Działanie na rzecz edukacji włączającej:**

**1) Czy można sfinansować warsztaty dla każdej szkoły związane np. z radzeniem sobie z emocjami?**

Na podstawie przedstawionych informacji ION nie jest w stanie jednoznacznie odpowiedzieć czy finansowanie tego typu warsztatów zostanie uznane za kwalifikowalne. Nie wiadomo czy warsztaty mają obejmować dzieci/uczniów o specjalnych potrzebach i z niepełnosprawnościami, czy będą to grupy łączące dzieci/uczniów o specjalnych potrzebach z dziećmi/uczniami z niepełnosprawnościami oraz dziećmi/uczniami bez specjalnych potrzeb czy może mają to być zajęcia zrealizowane dla rodziców/opiekunów prawnych. Niemniej jednak, realizacja tego typu warsztatów jest możliwa o ile wpiszą się one w działania, które zostały przedstawione dla typu projektu Edukacja włączająca np.

- specjalistyczne zajęcia psychologiczno-pedagogiczne, zajęcia socjoterapeutyczne lub
- warsztaty psychologiczne/pedagogiczne dla rodziców, warsztaty zwiększające świadomość w zakresie właściwego wspierania edukacji i rozwoju dziecka, umiejętnego reagowania na pojawiające się problemy w tym zakresie lub
- działania mające na celu walkę ze stereotypami i zapobieganie dyskryminacji, m.in. wobec uczniów z niepełnosprawnościami.

ION zwraca również uwagę, że z pytania nie wynika czy wszystkie szkoły mają zostać objęte projektem, a jest to ważna informacja, ponieważ warsztaty mogą zostać sfinansowane jedynie dla szkół, które są objęte wsparciem w projekcie.

**2) Czy można utworzyć w szkole świetlicę socjoterapeutyczną i sfinansować jej funkcjonowanie w ramach projektu.**

Zgodnie z zapisami Regulaminu naboru wniosków o wsparcie, istnieje możliwość realizacji specjalistycznych zajęć socjoterapeutycznych. Jeżeli prowadzenie tego typu zajęć wymaga utworzenia w szkole świetlicy socjoterapeutycznej to dopuszcza się finansowanie jej utworzenia i funkcjonowania. Należy pamiętać jednak, że w ramach naboru nie ma możliwości objęcia wsparciem szkół i przedszkoli specjalnych, dlatego świetlica może zostać utworzona jedynie w ogólnodostępnej szkole. Dodatkowo, potrzeba utworzenia świetlicy socjoterapeutycznej musi wynikać z przeprowadzonej diagnozy, a realizowane w niej formy wsparcia nie mogą prowadzić do stygmatyzacji uczniów/dzieci ze specjalnymi potrzebami lub z niepełnosprawnościami.

ION zwraca również uwagę na fakt, że jeśli świetlica socjoterapeutyczna zostanie utworzona w szkole, a jej utworzenie i funkcjonowanie ma zostać sfinansowane w ramach projektu, to prowadzone w niej działania mogą zostać skierowane jedynie do uczniów/dzieci uczęszczających do szkoły, która jest obejmowana wsparciem w ramach projektu lub rodziców/opiekunów tych dzieci/uczniów. Nie ma możliwości finansowania w ramach projektu zajęć dla dzieci/uczniów spoza szkoły obejmowanej wsparciem w ramach projektu (w tym także ich rodziców/opiekunów), tacy uczniowie/dzieci nie są bowiem uczestnikami projektu.

**3) Czy można sfinansować organizację festiwalu naukowego włączającego dzieci z niepełnosprawnościami (koszt transportu, nagród, materiałów do organizacji wydarzenia, koszty poczęstunku).**

Takie wsparcie jest możliwe, ale analogicznie do odpowiedzi na powyższe pytania, potrzeba jego realizacji musi wynikać z przeprowadzonej diagnozy i wpisywać się w formy wsparcia wskazane w Regulaminie naboru wniosków o wsparcie. Dodatkowo, wsparciem mogą zostać objęci jedynie uczestnicy projektu.

**4) Czy zajęcia w ramach tego typu projektu mogą dotyczyć wyłącznie uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego czy dla uczniów "w normie" również?**

Zgodnie z zapisami w Podrozdziale 4.2 Regulaminu naboru wniosków o wsparcie, grupę docelową mogą stanowić dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniowie, **w tym dzieci i uczniowie ze specjalnymi potrzebami i z niepełnosprawnościami**, zatem wsparciem można objąć także dzieci/uczniów bez specjalnych potrzeb lub niepełnosprawności. Należy podkreślić, że zakres wsparcia każdorazowo musi wynikać z przeprowadzonej diagnozy. Dodatkowo, z uwagi na zakres działań, które przewidziano do realizacji w ramach typu projektu Edukacja włączająca, ION zakłada, że wsparcie co do zasady kierowane jest do grup ze szczególnymi potrzebami, natomiast pozostałe dzieci/uczniowie obejmowani są pomocą z uwagi np. na konieczność zapobiegania stygmatyzacji osób z potrzebami lub działania mające na celu walkę ze stereotypami i zapobieganie dyskryminacji lub stanowią część zespołu klasowego i wspólnie pracują podczas zajęć, mających na celu integrację i aktywizację dzieci.

**5) Czy przez ucznia z niepełnosprawnością należy rozumieć wyłącznie ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego czy również ucznia posiadającego "opinię" wydaną przez Powiatową Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną lub orzeczenie o niepełnosprawności wydane przez zespół ds. orzekania o niepełnosprawności?**

Zgodnie z materiałem pomocniczym *Dokumenty potwierdzające kwalifikowalność uczestników projektu (UP) w ramach Działania 09.02 Edukacja przedszkolna, ogólna oraz kształcenie zawodowe w ramach rozwoju lokalnego* w przypadku dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz z niepełnosprawnościami odpowiednimi dokumentami będą: orzeczenie z poradni, orzeczenie o niepełnosprawności, opinia nauczyciela/specjalisty potwierdzająca specjalne potrzeby rozwojowe dzieci/uczniów.

Zaplanowane dla takiego ucznia formy wsparcia powinny dotyczyć zwiększenia wsparcia dla dzieci ze specjalnymi potrzebami w oparciu o zdiagnozowane potrzeby i być zgodne z charakterem naboru tj. dotyczyć edukacji włączającej tj. zapewnieniu dzieciom/uczniom pełnego dostępu do edukacji ogólnodostępnej, z właściwym wsparciem w ogólnodostępnej szkole lub placówce w zakresie specjalnych potrzeb psychofizycznych.

#### **Ponadto: Czy można sfinansować koszty półkolonii?**

ION nie wyklucza możliwości realizacji półkolonii. Niemniej jednak potrzeba ich organizacji musi wynikać z przeprowadzonej diagnozy, a przewidziane w trakcie półkolonii zajęcia muszą wpisywać się w zakres działań wskazany w Regulaminie naboru wniosków o wsparcie.

Dodatkowo, należy pamiętać, że zgodnie z *Wyjaśnieniami na temat zatrudniania nauczycieli i nauczycielek w projektach edukacyjnych finansowanych z EFS+* (materiał pomocniczy dla naboru) *Zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela, nauczycielom i nauczycielkom zatrudnionym w szkole, w której organizacji pracy przewidziano ferie letnie i zimowe przysługuje urlop wypoczynkowy w wymiarze odpowiadającym okresowi ferii i w czasie ich trwania. Dlatego też dyrektor szkoły lub placówki nie może przydzielić na podstawie art. 35a ustawy – Karta Nauczyciela nauczycielkom i nauczycielom zatrudnionym w szkole zajęć w projekcie EFS+ na okres ferii zimowych i letnich.*

*W celu realizacji zajęć w czasie ferii zimowych lub letnich, dyrektor szkoły lub placówki może natomiast zatrudnić „nowego” nauczyciela lub nauczycielkę, którzy nie realizują w tej szkole lub placówce tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.*